

Azok közül a sok szép díkozik közül belkár, hogy egyet se reprodukálhatunk. Legalább Schneberger utverbázi lutheranus pap „szóhok”-latát közölhetünk. Mert hisz az aratott legnagyobb tetsző. A tiszteletes ur ugyanis gyengéd ezélast reszkírozott meg e sorok írójára, s egy allegorikus képmé mutatta be az ott jelenlévőket, hogy milyen pernehajder és poscétakerülő ember az, a ki az ünnepelt diéső férfit gyálazza és rágalmozza. S miéért? Mert k e n y e r e t kért s ő nem adhatott neki. Mennire vizsgálva talált ez a mamelukok szívében. Hiszen jól esik a gyanúsítás s becsmerlés azoknak, a kik érzik, hogy maguk jogos gyanu alja, a talpnyalás gyanuja alá esnek. Hanem hát vagy osztogathat a megye ünnepelt lovagja kenyeret, vagy nem! Ha igen, akkor bizonyára kész örömet adott volna e sorok írójának is, ha annak kellett volna. Ha nem osztogathat, akkor elesik a gyanu alapja. Bizony mondom edes tiszteletes uram, hogy nagyon szegény Bács-Bodrogh vármegye főispánostul s mamelukostul együtt, hogy e sorok íróját megvehesse. De ez alkalommal nem szándékunk e csunya gyanúsítás czífolatával megzavarni a mameluk-sereg lelkes örömet. Elkövetkezendik az az idő, midőn önkényt behizonyul annak ellenkezője, a mit Schneberger tiszteletes ur nem restelt fennen hangzatosítani.

Ódáig csak hadt legyen hitük szerint. Rövid diésőségük hamar osztadozni fog. Tekintsenek csak körül az országban. Látni fogják az oppositót nagy s fenyegető vonásokban. Látni fogják azt az óriást, melyet népek neveznek, mely k e n y e r e t k é r, de melyet nem lehet kenyérral megvesztegetni.

A viszony ugyanaz. Kenyeret kérni jogos és igazságos, ha érdemeket szerzettünk arra; de kenyeret kérni becsületünk s lelkiismeretünk árán nemtelen s aljas dolog. Az a kenyér, melyet talán e sorok írója kért, a becsület kenyere volt, megkínálták a megvesztegetés kenyérével s ő fölébredt és undorral fordult el tőle. Elfordult tőle akkor, midőn kétségben kívül bebizonnyította, hogy ezen kenyéret neki oda nyújtották s a midőn kétségtelen volt az is, hogy csak azért fordult el, mert a megvesztegetés kenyere volt, a mire előbb talán nem is gondolt.

Igy van ez diéső Schneberger uram!

De még önnök egyéb mondanivalónk is lesz, más alkalommal.

ler Elnök, dr. Csibás Benő, Rudics György, Schmausz Endre hosszú buszcsatáját elmondta volna, az ülés 7 óraor végé ért. (Az ülésben történetre még mi is visszatérünk, Szerk.)

A legmagasb értékesítés.
— Növény gazdálkodás gyűjteménye —
A huszu telt hónapok idejét a földrajzi szokás szerint és legnagyobb részben a gazdaság, hogy az elmulv érdemveiből következtetéseket von, hogy azok a következő év praxissában használhatóak. De az ily szemlelődel alkalmas a mi gazdaságunk arra a következtetésekre kell jutnia, hogy az országunkban divo egy o l d a l u gazdaságok vége felé közeledik. Még csak 30 év előtt is úgy tekintett a magyar Alföld mint Europa magtára. Ma Magyarország gabona termelése alig jöhét számitás alá. Amerika és Oroszország gabonája elárassza nemcsak Europa összes fogasztó helyeit, hanem még maga is a valamikor magtár is — mi azunk is kenyérszerítve voltunk a 70-es években nehány szor idegen gabonát behozni, azon években a melyekben áradások és gabonazsáradások lettek megsemmisítve.

Az áradások általános kevesbésével ugyan nálunk is kevesbédnek a víz-áradások, de egyttal a gabonának roszda betegségei is. Közép jó termésűk 1870. óta csak 1874-ben 1878-ban és 1882-ben voltak. De ezen esztendőnkben nem is panaszolódhattunk áradásokról. Feltéve, hogy a marczusi és aprilis hónapok lecsapódást abortusba által nem menek 1884-ben is jó termést várhatunk, mint hogy az elmulv őszt és teljé száraz volt. That — számom évi tapasztalatokra támaszkodva olyan termésnek nem lebe, mely magtárunkat meg fogja tartani, vajjon azonban ezen telt magtár eladás: gyyszermind üres pénzért-ezat kat is meg fogja-e tölteni nagy kérdés. Ezen kérdés agno megoldása valóban nagyon merész volna, merész azon tapasztalatok után melyek a most lefolyt évtizedből lettek gyűjtve.

Tekintsünk csak a legközelebb lefolyt két évre vissza, már is allandó visszcsoesést látjuk a gabona-áraknak. Az 1882. évre előbbi fogalmaink szerint a gabona árak alászállása megmagyarázható volt, muthogy ezen év termése föltötte jó utott ki. De most következett az 1883. évi gyenge középértés, és — ismét előbbi fogalmaink szerint kellett volna a gabona-áraknak megerosodniök, de éppen az ellenkezőt tapasztaltuk. Már ma a bel- és külföld minden rá társal és különösen a nagyobb folyók és kikötők tömve vannak gabonával, várhatunk tehát ha az 1884. év a talajnak egy további áldását araszja ráuk? Nem kell talán nagy pessimistának lennünk, hogy eseten prognostikájuk, a szerint magtáraink tömve, de pénzért csak üresek maradnak. Eppen nálunk kell hát annak a furcsa tételnek állani, hogy eros talajunk gazdag termése nélkül nem hoznak áldást? bizonyára nálunk, mert csak mi szoktunk mindent egy szögre akasztani és ha ez eltörök minden a földön hever, a mi azonban ma érzékenyebbet sebet út rajtunk, mint az elott. Erzékenyebbet mar azért is, mert is a modern állam minden terhe, melyet mi a tout prix képezni akarunk a leg-alsóbb állapotok, a földmívelőt nyomja. Akár merre is forduljon az a saját terhe, ha aitt környede földmívelő fölhatározott gabonáldásával mindent és hazában csak draga vasut-teher-díjakat kell lezorgatni, minthogy tekintet nélkül a mi ritka gazdíg folyó halozatunkra, csaknem egyetlen hajozható csatornánk nincs, és a hol egy van is mint például a Ferenccs és melék csatorna: ott az egészen ellen tetes üzleti politika által csaknem egyetlen használhatatlan. Igy jutunk végre nagy áldozatok mellett a legközelebbi forgalmi állomásig, ekkor elbukó lép a

Yankee ez az orosz, a kik az ő sokkal előbbé (szárazföldi és sokkal előbbé csatorna és víz teher díjjai által földrajzi előnyüket és tonkre slányítják.)

Mit esmlajunk hát most mi különösen átföldiek?

A vasuti vonalak már aligha hozhatók rendszere. A hajozható és továbbított csatornák csak az után lesznek keresztul vihetők, a midon a közlekedési és földmívelődési uniszterumot azaszelem és lég, mely Észak-Itáliában tudjodszállja meg; stb. stb. Csak az utóbbi esetben léphetne tulajdonképen előtérbe Alföldünkönk kovácsok.

Hasonló culturmunkálatok által alkalom nyújtának nekünk talajproductumunkat sublimisab és állati test és allatproductumokká átváltoztatni. Ezen productumok azok, melyeknél velünk szemben sem az amerikai, sem különösen az orosz nem állja meg a sarat, mivel állatokkal tengeren messze távolgóló élve állathozni, tapasztalatosk szerint, több kárt hoz mint hasznot, állati testet h u s k é n t behozni époly impraktikus dolog, mert az az illat, mely a friss husban lakik, ha mindjárt jégben burkolva hozatik is, mégis elenyészik.

J. S. I.

A zombori takarékpénztár hitellegete.
(Folytatás.)
(Folytatás.)
Nem folytatjuk tovább. Hiszen ha az a „még há ott nem követeztek”, mely allt meg a legközpalkább kötelezettség értendo, akkor is elege meg volna köive az illető alkalor, vagy alairók, eletrhalára.

Pedig csak rövid, vázlatos ismertetése is ennek a hitellegetnek is elégséges, hogy mindenki belassa, miely czelszerületen alapelvek van az laktéve.

A hitelleget minden tagja 5⁰.-ot telt le cautioképen annak az összegek, a melyre mint nyilt hitelle számitott. De ha igybeveszi azt a nyilt hitelt, akkor ő is, felesége vagy üzlettársa is letehető magat arra, hogy a kölcsönvetett összeget, előleges felmondás nélkül, bármikor rögtön tartozás visszafizetn, s annak meg nem történte esetén a hitelleget jogsitva van perlekedés nélkül rögtön végrehajtasilag venni meg azt rajta.

Válogásos Damosok-kard ez, mely a hitelleget minden tagja fölött azt lebeg, és soha se tudja egy szmók szakra rehat.

Mar magának véve egy kölcsön, melyet a kölcsönadó bármikor is felmondhat, de a fizetés eseten rögtön exactione megvehet, a lehető legkomplikáltabb módjait rajt maasztan a száadokos tönkretevis kiserleteknek. Ugyananyira, hogy alig képzeltük egy tagját a hitellegetnek, a kit — elve az onként adott jozokkal, speciálisan esztekben — ne lehetne krisisbe sodorni.

Mint fentebb kimutattuk, a veszély meghatározása ezen hitellegetnél egy emberút fűg. A hitelleget elnökeiök a takarékpénztár igazgatója Bartal József urtól.

Tegyük föl, hogy Bartal ur valóban az, a minek ott lezoadóbb hívei tartják. Ezy azonban tagadhatlan, hogy idéges, szécsélyes ember, s ez kitűnik a közzt letelevők. De ettől eltekintve, ki tudja, mikor fog Bartal ur szerint az a veszély bekövetkezni, melynek elhárítása jónak fogja latni az érzétt hittel fölmondani? A kereskedő embernek pedig ritkán van heverő tőkéje. A rögtönlegettel esztel nem teljesítheti. Pár óra alatt megex-quaitik s 24 óra alatt eltele csodot két, s föliraszja az egész világot, a többi hitellezők is megrohanják a kereskedőt s beall a — krisis.

Szécsélyes embertől ilyen elvárható s a mult számbanunk között példa eléggé demonstralt az.

A „biztosítási okirat”-ban, mint láttuk, leteletünk el-tel-hatály olykép, hogy menekülés sehol se lehessen, hogy az örvény ki-kerülthetetlen legyen. Ördögi egy kompositum ez.

De ha már ily mód mekörtötte az ember kezét-álát, bebunyta szemét, hogy lassan, budgata fűtöt, hogy ne halljon, lassuk van-e mód az ordögös szerződés kötelekei által menekülni?

Fönnbök kimutattuk, hogy az alapszabályok szerint bármikor havi felmondás, s az értelgása szűkelegtelik?

De a háta lefog az év is s még mindig nem adatik vissza a cautio?

Mi történék most?

Most következtek a felolvasások. Donozlovis Vilmos ur „Aikotmányos mozgalom Bács-Bodrogh vármegyében a 60—61-es években: című terjedelmes értekezését olvasta föl, mely némi eljénzésben részesült, mely felolgozatott esztel az egytel érvényes számarala elnök indítványára. Curtusz Ferencc ur azt a nagy megvesztést tette rá, hogy a benne foglalt „csaszári diploma” s több „csaszári”-jelzővel ellátott kitételeket a mai viszonyoknál fogva talán nem jolyals dolog használni. Donozlovis természetesen kijelenté, hogy a történelmi hűség s a mai viszonyok közt van valami különbség s hogy nem lehet arról, hogy azok a diplomák csak „csaszári”-ak s nem egyzsermind „királyi”-ak is voltak. (Ó! aller Czopf! Szerk.) Azt sem akarta megengedni a jolyals állást, amit Donozlovis ur értekezésében állt, hogy a praemática sanctio a magyar nemzet VI. Károly csaszárral (III. Károly magyar királlyal) kötötte. Szerinte nem a csaszári általános a királyiul kötötte a nemzet, (Ovassan el a nagy-soros kir tanácsos ur az erre vonatkozólag B. Kenézy Zsigmondnak a „P. I. N. plé”-ben a praemática sanctio-ri el tudalmat, a hol mindent VI. Károly csaszár s nem III. Károly király említtetik.) Rudics György „egy szál évszázad történet” címűen Elnök Károly volt „szécsélyes”-jező „de Kolomst” című művéből kijumoros kivonatot olvasott föl; a j. letelevők azt élénken megpellezték. Mihályi az erőtelt munkát ajajolta föl az egytelnek, megköszöntémet vetetett tudomásul s nádou meg

Miller Gyula

A b.-bodroghmegyei történelmi társulat rendes közgyűlése.
— 1884. évi február 24-én —
A történelmi társulat — mint lapunkban is jelezte volt — a j. hó 22-én d. u. 4 órákor a következő tagok jelenlétében tartotta rendes közgyűlést, csekély érdeklődés mellett.

Elnök: Schmausz Endre, alispán, titkár: Dr. Margáides Edu, rendes tagok: Curtusz Ferencc, Mihályi János, Karácsony Gyula, Bertholmo Sander, dr. Molnar Isvan Lovas, Városvay Tivadár, dr. Güller Samu, Donozlovis József, Donozlovis Vilmos, dr. Czibás

